

Испитивање Оспособљености Пре- и После-Аналитичко

Увод

Рутинска хемијска анализа обично обухвата неколико корака, на пример избор поступка, узорковање, припрему узорка, мерење, обраду резултата, процену несигурности и извештавање корисника. На основу резултата, предузимају се важне одлуке и активности. Кораци пре и после мерења су често названи као "пре-и после-аналитички". Постоји много извора несигурности повезаних са овим послом, од којих неки могу стварно ограничити укупни квалитет.

Шеме за испитивање оспособљености (PT) и спољно оцењивање квалитета (EQA) су ефикасна средства за оцењивање квалитета рутинских анализа. Међутим, ако постоје специфичне процедуре, било пре или после мерења, које се примењују на рутинске узорке, али не на испитне узорке за PT, резултат одражава само квалитет дела поступка мерења.

Шеме за испитивање оспособљености пре- и после-аналитичко (PT) и спољно оцењивање квалитета (EQA) се широко примењују у медицинским лабораторијама. Стандард ISO 15189, који даје потпору акредитацији медицинских лабораторија, наглашава да EQA шеме „... имају ефекат провере читавог процеса, укључујући поступке пре- и после-испитивања ...”

Примери у овом летку илуструју њихове могућности и значај за пре- и после-аналитичко PT/EQA. Намењени су као идеја за организаторе за даљи развој њихових активности спољне контроле квалитета.

Пре- и после-аналитичко PT/EQA - средство за усклађивање

Илуструјући, нпр. не придржавање упутстава, или варијације у припреми узорка, или недоследности у тумачењу, шеме за пре- и после-аналитичко PT/EQA указују на проблеме који нису очигледни у другим шемама. Ово може довести до побољшане усклађености и промене упутстава и стандарда.

Eurachem

A FOCUS FOR
ANALYTICAL CHEMISTRY
IN EUROPE

Пример 1:Тумачење информација у клиничкој хемији

Пратеће информације о пацијенту заједно са аналитичким резултатима могу да се користе за проверу слагања усменог савета којег даје лекар. Ова врста шеме може, дакле, да обухвати заједно пре- и после-аналитичке аспекте. Организатор, нпр. кроз експертску групу, рангира квалитет реакције пацијената и сугестије и представља их у извештају са коментарима.

Пример 2:Захтеви узорковања за микробиологију

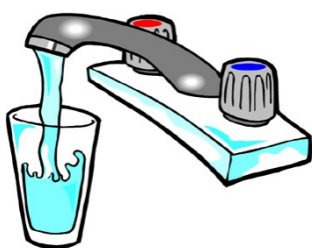
Користећи сценарио тровања храном, могу да се нагласе пре- и после-аналитички аспекти за захтеве узорковања у микробиолошкој шеми. Организатор даје информацију о врсти хране, симптомима и времену инкубације са симулираним узорком. Учесници бирају који организам(е) да испитују. Повезан лабораторијски рад обухвата испитивање узорака, извештај о изабраној методи(ма) и резултате. Од учесника се може нпр. тражити да наведу који отрови или патогени могу да изазову тровање храном и да ли ће или неће дистрибуирати информације, нпр. болницама или добављачима хране. Повратни извештај треба тада да прикаже резултате сваког учесника заједно са коментарима организатора.

Пример 3: Испитивање играчака

Погрешно пројектовање, коришћење и прилике које се односе на дечије играчке имају улогу у повредама и инцидентима са смртним исходом. Безбедност играчака је пракса обезбеђивања да су играчке безбедне, обично кроз примену низа стандарда за безбедност. РТ организатор бира играчку, врши визуелну процену њене хомогености, и дистрибуира узорке. Од учесника се захтева да оцене играчку према европском стандарду EN 71 и они одлучују које одредбе овог стандарда се примењују. Изабране одредбе дефинишу испитивање(а) која ће бити спроведена. Повратни извештај ће садржати „модел одговора“, укључујући одредбе, испитивања и захтеве за обележавање (кад је применљиво).

Пример 4: Праћење квалитета воде за пиће

После-аналитичка примена може бити подржана законима и националним прописима (Директива 98/83/ЕС). Учесници добијају вештачки узорак воде за пиће са особинама близу једне или више граничних вредности. Од њих се захтева да доставе резултате, несигурности и препоруку „прошао/није прошао“ за корисника. Препоруке организатора наведене у повратном извештају за образовне сврхе. Информација такође може да буде прослеђена регулаторним телима и послужити нпр., као основа за даље разговоре.

Више информација

Информације о РТ организаторима и шемама могу да се добију од вашег националног акредитационог тела, са интернет стране EPTIS (www.eptis.bam.de) или од међународних организација као што су Eurachem, Eurolab и EQALM.